Kittilän urheiluhallin muraalimaalaus

Hyvinvlt 23.04.2026 § 39
210/12.04.00/2026

Valmistelija Liikuntasihteeri Marletsuo Juha

Muraalihankkeen taustat

Taideseura Staalo ry on vuonna 1970 perustettu taiteilijoiden, taiteen harrastajien ja taiteen ystävien yhdistys, jonka tavoitteena on tukea ja edistää kittiläläistä kulttuuritoimintaa. Yhdistyksen hallinnoima yhteisöllinen muraalihanke käynnistettiin vuonna 2025 taiteilija Reidar Särestöniemen 100-vuotisjuhlavuoden kunniaksi. Taideseura Staalo ry esitti alun perin, että muraalimaalaus toteutettaisiin kirkonkylän koulukeskuksen yhteydessä sijaitsevan monitoimitalo Ahmalan päätyseinään. Monitoimitalo Ahmalan toiminta kuitenkin päättyy toukokuuhun 2026 mennessä, joten tästä suunnitelmasta on luovuttu. Sen sijaan Taideseura Staalo ry esittää, että muraalimaalaus toteutettaisiin Kittilän urheiluhallin (Havutie 6, 99100 Kittilä) ulkoseinään.

Kittilän kunnan hyvinvointilautakunta on myöntänyt Taideseura Staalo ry:lle 11.000 euron suuruisen Reidar 100 -juhlavuoden avustuksen muraalihankkeen toteuttamista varten (hyvinvlt 22.05.2025 § 46). Lisäksi Leader Tunturi-Lappi ry on myöntänyt hankkeelle rahoitusta 7.200 euroa.

Muraalimaalaus tarkoittaa seinäpinnalle tai muulle kiinteälle rakenteelle toteutettavaa suurikokoista maalausta, jonka tyypillisiä piirteitä ovat julkinen sijainti, pysyvyys sekä jonkinlainen syvällisempi viesti tai tarina. Julkinen sijainti tarkoittaa sitä, että muraalimaalaus näkyy ulkotiloissa tai julkisen rakennuksen yhteydessä. Pysyvyydellä puolestaan viitataan siihen, että teos ei ole siirrettävissä, vaan se toteutetaan suoraan esimerkiksi seinäpinnalle. Muraalimaalauksen sisältämä viesti tai tarina liittyy useimmiten historiaan, kulttuuriin tai yhteiskunnallisiin teemoihin.

Kittilän kunnan liikuntatoimi katsoo urheiluhallin soveltuvan varsin hyvin muraalimaalauksen toteuttamiseen. Kittilän urheiluhalli on toiminut yhteisöllisenä ja osallistavana kohtaamispaikkana jo yli kymmenen vuoden ajan. Urheiluhallilla järjestetään monipuolisesti erilaista toimintaa ja tapahtumia lähestulkoon ympäri vuoden. Urheiluhalli on kaikenikäisten kuntalaisten ahkerassa käytössä ja lisäksi urheiluhalli on keskeinen maamerkki Kittilän kirkonkylällä.

Käytännössä urheiluhallin muraalimaalaus toteutettaisiin pääsisäänkäynnin puoleiselle eteläseinustalle sekä Havutien puoleiselle länsiseinustalle. Muraalimaalaukseen soveltuvat seinäpinnat on merkitty esityksen oheismateriaalina oleviin kuviin. Maalaamisessa käytetään kiviainespinnoille soveltuvaa silikaattimaalia. Ammattitaitoisesti toteutetun muraalimaalauksen keskimääräinen elinikä on noin 10-20 vuotta. Suureen vaihteluväliin vaikuttavat esimerkiksi säärasitus sekä huoltotoimenpiteiden säännöllisyys. Ulkomuraalin tärkein huoltotoimenpide on kevyt puhdistus. Oleellista on ennaltaehkäistä likaantumista sekä hidastaa maalin ja pinnan kulumista. Pölyä ja likaa voidaan poistaa pehmeällä harjalla tai miedolla vesipesulla. Tarvittaessa voidaan käyttää neutraalia pesuainetta. Muraalimaalaus on hyvä tarkastaa muutaman vuoden välein värien haalistumisen, halkeamien, irtoamien sekä kosteuden aiheuttamien vaurioiden varalta.

Muraalihankkeen eteneminen

Urheiluhallin muraalimaalauksen on tarkoitus valmistua kesällä 2027. Muraalihankkeen keskiössä on Lapin luonto sekä paikallisten asukkaiden luontosuhde. Hankkeessa järjestetään kaikille avoin kuvataidekilpailu teemalla ”Minun luontoni”. Muraalihanketta ja kuvataidekilpailua tehdään tutuksi kuntalaisille esimerkiksi koulujen, päiväkotien, kansalaisopiston, nuorisopalveluiden, kulttuuripalveluiden sekä kirjastopalveluiden kautta. Kuvataidekilpailuun osallistuvista teoksista valitaan kymmenen (10) teosta muraalihankkeen seuraavaan vaiheeseen. Valinnan suorittaa muraalihankkeen palkintolautakunta, joka koostuu ammattikuvataiteilijoista sekä kulttuurin ja taiteen parissa monipuolisesti työskentelevistä henkilöistä.

Seuraavassa vaiheessa kuntalaisilla on mahdollisuus äänestää suosikkiaan palkintolautakunnan valitsemista kymmenestä teoksesta. Palkintolautakunnan ammattikuvataiteilija- ja asiantuntijajäsenistä koostuva raati huomioi kuntalaisäänestyksen tulokset ja valitsee enintään neljä (4) teosta muraalimaalauksen varsinaiseen toteuttamisvaiheeseen.

Ammattimuralisti yhdistää toteuttamisvaiheeseen valitut teokset muraalimuotoon kollaasitekniikkaa käyttäen ja maalaa muraalin urheiluhallin seinään. Ammattimuralistin johdolla urheiluhallilla on tarkoitus toteuttaa myös muraalityöpajoja, joiden kautta kuntalaisilla on mahdollisuus osallistua muraalin maalaamiseen.

Esittelijä

Sivistystoimenjohtaja Kinnunen Petteri

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle, että yhteisöllinen muraalimaalaus toteutetaan Taideseura Staalo ry:n esityksen mukaisesti Kittilän urheiluhallin ulkoseinään. Lisäksi kunnanhallitukselle viedään tiedoksi Taideseura Staalo ry:n yhteisömuraalihankeselvitys.

Päätös

Varajäsen Tiikku Mäkitalo poistui kokouksesta yhteisöjääviyteen perustuen §:n 39 käsittelyn ajaksi klo 14:35-15:10. Hän ei osallistunut asiasta käytävään keskusteluun eikä päätöksentekoon.

Hyvinvointilautakunta päätti esittää kunnanhallitukselle, että yhteisöllinen muraalimaalaus toteutetaan Taideseura Staalo ry:n esityksen mukaisesti Kittilän urheiluhallin ulkoseinään. Hyvinvointilautakunta edellyttää, että muraalityön valinnassa on mukana hyvinvointilautakunnan edustus.

Lisäksi kunnanhallitukselle viedään tiedoksi Taideseura Staalo ry:n yhteisömuraalihankeselvitys.